

کہ کروندہ کی گنہ غیر گنہ ولہ و سوخیبری
لوگر بہ تکرہ غرمہ کی پیوتہ دمہ و کری

کروندہ

احمد نکلے

کروندہ

احمد تکل

د افغانستان د ليکوالو د انجمن له خپرونو څخه

د کتاب نوم :	گرونده
شاعر :	احمد تګلي
تیراژ :	۱۰۰۰
کال :	۱۳۶۹
مېتمم :	مفتي
د چاپ ځای :	دولتي مطبعه
د ليکوالو د انجمن پر له پسې نمره :	۲۱۳
د اطلاعاتو او کلتور د وزارت د نشراتو	
د ریاست د ثبت شمېره	۳۳۱

ا . . . ! ؟

خوڪنار ۽ راو هي

هو ز ه پخيله يمه

تر بوڙبو ڪونه سر ڪر زني

تر باد و نه سٽري

تر تور ۽ تيري

تر چري نه وڙي

تر دا ره مور

تر سلاخي نه خروپ

ا . . . ! ؟

خوڪنار ۽ راو هي؟

دا زه پخيله يمه

احمد یم

په پښتو شعر کې یو نوی تکل

او

یو نوی اسید

«کرونده» د خلعي شاعر احمد تکل د شعرونو لومړۍ مجموعه ده چې د ۱۳۶۴ او ۱۳۶۸ کلونو ترمنځ سودي شعرونه پکې راغونډ شوي دي. د دې مجموعې ډیر شعرونه د آزاد شعر په فورم کې دي او اړخه غزلي هم پکې راغلي دي.

احمد تکل په دواړو شکلونو کې خپل استعداد ازمايلي دي خو زما له نظره دې د آزاد شعر ښه شاعر دي او په دغه میدان کې چې ده کومې تجربې کړي دي نو او کامیابي ښکاري.

خو دا خبره په دې مانا نه ده چې دده غزل دي گوندي له نظره وغورځول شي د تکل غزل هم ځانته جلا ځای او مقام لري.

که شه هم په دی مجموعه کې دا حمد تکل شعری کار د پیل بیلګی را
تولی شوی دی او په دی برخه کې دراتلو نکې لپاره د خغل او بد سیدان په
سخکې لری خړ بیا هم ویلی شو چی دا حمد تکل دغه شعرونه دهیواد دورو-
ستیو دولسو کلونو د پېښو او حادثو ژوندی تصویر ونه دی چی لوستونکي
خان تهر اکاږی او خپل اغیز ښندی هغه د مسافر په شعر کې وایی :

ته ځی او باد لته یوه وطن غمو سره یوازی پریردی

ته ځی او ما تیاری ته

دولس کلنې شپې ته

دلته یو ازی پریردی

د تکل شعر د سوزیدلی او کړیدلی وطنوال د ژوند شعری د درد نه ده-
ک او درد من شعر چی هر شعری دهیواد د زخمو ونواو تپونو ویندوی دی .
هر شعری د درد ونواو زخمو نو یوه تابلموده هر شعری ددی وطن یوه کیسه
ده یوه پېښه او یو بشپړ انځور چی د وطن هر با در ده انسان پکې خپل دردونه
او تپونه وینی .

هغه په دویم تپس کې وایی :

غم دی سوکه ، سوکه په زړه باندی درنیوری

سینی !

زه دی نا راسته وخت کې تا او که وطن

وژاړم

دا حمد تکل شعر ځانته څرګندې ځانګړتیاوی لری او هغه دا چی زموږ د
کلیو ، بانډو کړوندو ، کړوند گرو او سپیڅلو ولسی خلکو د ژوند هغه
کړه وړه انځوروی چی د خپلو تپو لوڅا نګرو جزئیاتو سره یې پخپل
شعر کې رااخلي او هغه شعری تر کیبونه او سفا هیم ورته پیداکوی چی په

ځانگړې ډول د پښتني چا پير يال رنگ لري او پردي نه ښکاري . زما په
 نظر د شاعر مهارت همدا دی چې دخپل مقصد د بيان د پاره پخپله ژبه
 کي دخپل ماحول کي پخپل کلي کي او پخپلو باندو کي خپل الفاظ و لټوي
 نظرهغو مفاهيمو او ترکيبونو ته چې تکراري وي او له بلې ژبي نه يې را
 اخلي . د تکلم په شعرو نو کي دغه اصل ته پام نيول شوی دی او ځيني مفاهيم
 يا ترکيبونه خړي بې نادري برچيني لکه د ستر گوښه سور ځنگل ، د زړه نه پيدا ي
 کور ، تاندي پوري څيري ، سور پري ځانگي او يادا . صرعه .

مادي په دار کي د سارانو د کا کل وزانگل

که څه هم ما احمد تکلم ته وويل چې د مجموعي نوم د شاعرانه نوم
 پر ځاي زراعتي نوم دی خو کله چې بې دده شعرونه و لوستل او د پورتنيو
 خبرو سره سره د ده د شعر انځور زموږ د کليو او بانډو نځورا دی او د
 کروندې ، درېند ، حاصل ، د غنمو ژير رنگ ، ريبل ، او پولی پتي ذکر
 پکي په بيا بيا او ښکلي طريقه راغلي دي او شاعر دخپل کليوالی ژوند
 نه ستاثر ښکاري نو همدا وجه به وي چې شاعر به د گرو ندي نوم دهماغه
 تاثر په وجه ايښی وي لکه چې د لوی خوشحال د يو شعر په استقبال کي وايي :
 ما د يوه کال د غنمو د درېند حاصل ته

ستا دراتلو ديو ما ښام قدرته

لاری ته ونه کتل

ما د څلورو کالو درېند واخيست

اوته رانه غلې

اوزما ژوند ژيرو غنموو خوړ

ماتور ولاړوته کتل

کتل

کتل

ته له خلمورو درېندو وروسته

راورسيدي

خو کله ؟

چی رنگ د ژوند سې د غنمو رنگ شو

خود کرو ندې ، درېند ، رېبل ، حاصل د غنمو ژېړ رنگ او داسې نورو
ورته کلماتو کثرت د تکل په شعرونو کې بېل بېل رنگ او بېل بېل خوند
لري چې تکراري نه ښکاري په لوسې تپوس کې بیا هم دا کلمات دي
خو رنگ او خوند یې بېل دي :

وسې رېبل

وسې رېبل

پښو کی سې دې واچول

زه درنه تپوس کوم

نورڅه غواړی ؟

غواړې چې د لمر له درېنده نه درته وږی په اوږ وراوړم ؟

سمه ده . . .

وزرونه خوسی بیرته را

د تکل په شعرونو کې چې بل کوم شې ډیر تر سترگو کېږي هغه انتظار
دي د هغه چا دراتگ انتظار چې د فصلونو درسيډو په نیتي د درېندونو
داخیستو په نیتي او د غنمو د ژېړو الی او رسيدو په نیتي پوری اړه لري او تر
دغې نیتي پورې یې شپې ، ورځې او سودی شمیرلې او د دغه اوږ دا انتظار
په پای کې یې رنگ د غنمو د ژېړ رنگ په څیر ژېړی او ژوند یې ژېړ
غنم خوري . دغه یاس او نا امیدي چې په ټولنه تسلطه ده د شاعر په شعر کې

هم ځای په ځای له ټولو ځانگړتیاو سره راښکاره کيږي او بیا بیا د کړو
نډې حال سوږته په دې ډول بیا نوې :

داته د ویرې کرگر

غنم په لورنه ،

په کارتو سورېږي

ته ولاړې

اود سپر لې دڅپو وړيځو چترو نږیده

دهسک په پرانځه غیږ کې

اوس باران نه وریږي

اود ریا بونو کې کربوړې ناشی

ته ولاړې

د کلمې سوي خاوره

نورنو غاټول اولو ننگ نه زیږوي

اویا بیا هم په دې امید چې که له دغه اوږد انتظار نه وروسته هم

سترگې دسترگو سره ولگي نو :

ته به سی سترگو کې کندهر کندهر وطن ووينی

چې گودرو کې پېڅې پېڅې بهیږي وینه

خوله دې ټولونا اسید یوسره بیا هم د شاعر په شعر ونو کې دراتلو-

نکې لپاره د امید څه څرکونه شته دی او په راټلونکې باندي باوري دی.

هغه د سبا وون په شعر کې وایي :

یوه ورځ

زموږ د کلمې د کلاله ووره نه

نوره خند ارا نه غلله

خندا کوچی شوه بیارانۀ غلمه، لیری لاره له کوچیا نوسره

خولا هم

دسوی کلمی د کو رونود کړ کیو توری توری درې

دلمر په لور خلاصی دی

دنارنج گل یې دیوی دردونکی حادثی تر منځ دی لکه څنگه چې
دشاعر هر شعریو بشپړ انځور یوه ښکلې تابلو اود یوی تراژیدی کیسی
بیان دی، دنارنج گل هم دتولو ښیگر و لرونکی تابلوده :

دشپې خو نی خپرو

دچتی پیغلی سرسری سینه کې

دسرونارنجو بڼ ته لاس غځاوه

اوپیغله وترهیده

دستوڅپود سیند بستر کې په غر سېا غر سېا شا ښونه چیچل

اود کابل د عیاشیواو گناهخیری یې

خپلوخپرو وکې سرویل اوسینځل

پیغلی له تنه یې نه دویښوویا له وڅنډه له ویې پوښتل :

- کابله چیرته دروسی ؟

همدارنگه دتکل په شعرونو کې د «ته ولاړی اوبیا رانه علی»

موضوع ډیره دردناکه ده چې په مجموع کې دده په شعرونو کې هماغه

دانتهظار خبره راسخ ته کوی . دملکیا ربابا دشعربه استقبال کې

چې ده کوم شعرو یلی دی اود کابل نه یې دزا نود تلمو

افسوس ښکاره کړی دی ډیر په زړه پوری دی خو شاعر یوازې

په دې بسنه نه ده کړې او ديو رښتين شاعر په حيث يې پخپل هر
شعر کې د تگ غلتونه هم هودلې دي او همدغه وجه ده چې دبېرته
راتگ انتظار يې هم درد ناک او اوږد دی .
هغه وايي :

کابل ورستېری غاړې تر غاړې

له تندي وښوي چاپېره شاړې

نه را ستني شوې نه را ستنيږي

دزا نو کې چې چيرته لاړې

لنډه دا چې د تکل شعرونه دهيواد دوروستيو کلونو او شيبو
د حادثو ، پېښو شعري انځورونه دي چې د شاعر احساس او عاطفه
پکې نښتي ده او دهيواد سره دده دسینې او احساس ښکارندوی
دی . نو په وطن او خلکو سين شا عر پرته له دغو ترخو حقایقو او
دخپل زړه دوینو نور څه وړاندې کولی شي هغه هم د شعر په ښکلي
رنگينه او خوږه ژبه چې هر وړو اغيز به يې تلپاتی وي .

احمد تکل د پښتو داژاد شعر يوه راتلو نکی ځلانده څیره ده چې
خپل ځانگړی پښتني رنگ اولاره لري او ماته پکې د بل چارنگ نه
ښکاري . که تکل دخپلو مصرعو فیتونو لږه برخه هم د پښتو شعرته
وقف کړې نو زه يقين لرم چې په راتلونکي وخت کې به د آزا د شعر
يو ښځېښ او نماينده شاعر وي . که د تکل د شعر دغه پښتني رنگ
او ځانگړی تگ لوری د پښتني الفاظو ، د پښتني چاپيريال د موجوده
محاورو ، د کلو او بانډو د سوچه ځانگړتياو نه لږ انحراف هم و-
کړي نو بيا به تصنعی رنگ پيدا کړي او خپل پښتني طبیعي رنگ به
بايلی . امید دی چې داسی به ونشي .

ټکل خلې شاعر دی خو شعريې د خلعتوب د عمر نه پوخ ښکاري
خو بیا هم کیدای شي کره کتو نکوټه پکې دو زن په لحاظ ځنې
نیمگړتیا وي او یا د نور واړو نو په لحاظ څه کمی ښکاري په شي ځکه
چې د کره کتنې له مخې هېڅ یو اثر هم د نیمگړتیا ونه خالی نه وي
بیا کره کتنه نه ده کړې او هغه څه چې سې ویلي دي زما د نظر او
احساس خبره ده اوله بله پلوه که خدای گول د ټکل په وړاندې
او د عمر دی زه باوري یم چې که هغه د ژوند نورو مصروفیتونو
مصروف نه کړ نو هغه به په دې میدان کې نوې تجربې و کړي او
را تلوونکې شعرونه به یې لادېښتو شعر سینگار کړي .

زه په پای کې ټکل ته ددغې مجموعې مبارکي وایم او په
ښتو شعر کې یې یوه ښکلې زیاتونه بولم دده د لایر یا لیتوب په هیله
بريالي باجوړی

کابل ، دریمه گارته

۱۳۷۰ کال د حمل ۲۳ مه

یوه لنډه یادونه

ډیرودرنو او قدرمنو دوستانو!

هغه څه چې په دې مجموعه کې راټول شوي، زما د ډېروښو شاعرو

دوستانو په وینا زما د شعرونو مجموعه ده او هیله لرم که دا ټوټې په

رښتیا سره شعرونه وي وکولای شئ ستاسود سلایقي او غوښتنې سره سمی
وي او ستاسو تنده ماته کړي شي.

ما که څه لیکلي د خپلو ډېروښو لا رشوونکو او دوستانو په مرسته

د هغو په لیکلو بریا لې شوي یم

د شعر د ښکلي ژانر په باب ډېر ځمک ډیر څه وایي. خو زما په نظر

هر شعر تر هر څه ښکلي باید یوه نوی خبره او معرفت ته د لوستو نکی

درسولو په خاطر یوه نوی موضوع ولري. زاره او تکراري مفاهیم که

څه هم په ښکلي فورم کې وړاندې شي له خپل سنتي اود و دین ارزښت

نه پرته په یوه ټوټه هم نه ارزې.

زما په نظر زموږ د زمانې شاعر باید د ناولو او کرغې نو مفاهیمو

له کارولو نه ویره ونه لري خود شاعر کمال به په دې کې وي چې همدغو کر-

غېرونو مفاهیمو ته صیقل او ځلا ورکړي، تلطیف یې کړي او په شاعرانه

اثیري ساحول کې یې د لوستونکي له پاره د منلو وړ وگرزوي.

په ما باندې کم شمیر دوستان ډیر وخت د «سپیتانه» او «کب»

د شعرونو په خاطر تنقیدونه کوي. هغوی وایي چې د سپیتانې یا سپي

د سفا هموښته والی په شعر کې سم کار نه دی او یو ځل خوشی له رادیو

نه د احم واوریدل چې زموږ له شعر نه د « زولوژی » علم جوړ شوی .

خو زما په نظر شعر یوازې هغه څه نه دی چې باید په اوږد و سره یی

د عاشقانو د سترگو تور والوژی او لوستونکی له ډیررما نټیک اوسا نټی -

مانتال احساس نه بیهوشه شی . زه وایم شعر نه یوازې باید یو څوک

وژر ولی شي بلکه دی ته یی هم باید وهڅولی شي چې مثلاً توپک ته لاس

کړی او خپل کسات واخلي . خو شرط یی ددی چې شاه عرب په خپل دغه

شعر کې وکولای شي شاعرانه لطیفه وږه وږو نکي ماحول ایجاد

کړی .

د شعر او د شعر د څرنگوالي په باب ما خپلی ټولې خبرې نه دی

کړې ، که ژوندوه نوری خبرې به نور وختونه سره وکړو . خو غواړم

خو ضروري یاد ونی تاسود رنودوستانو ته عرض کړم او دهغو گرانو

ادیبانو په وړاندې خپل ارادت وړاندې کړم کوم چې په یوه ډول سره

ددی کتاب په ترتیب او تنظیم کې دخالت لری :

گران لطیف بهاند له کوچنیوالي زما روزنه کړې او محترم

حافظ صاحب ، هیواد مل صاحب او انځور صاحب (خدای دی پی مل شی)

زما ډیره پالنه کړې . استاد بریالی باجوړی ، استاد خالق رشید ،

اکبر کرگر ، خزان صاحب ، افضل ټکور ، محک صاحب او گران یون

زما د شعرونو همیشنی اوریدونکی وو او دوی زه زیات هڅولی یم .

د گران استاد روهی صاحب هغه یادښت چې مسافر انځور صاحب

ته یی زما د شعرونو په باب لیکلی وه تراوسه ما پخپلو ارزښتناکو پانډو

کي ما تللی او منلی استاد ډاکتر صاحب زیار زما د پیژندلو لپاره

زياتي هشي كړې اوږه له دو اړونه ډيره مننه كوم اود زړه له كومي
هيله لرم چي خداي پاك ورته اوږ د عمر وركړي .

پوهنمل استاد اسمد د ژوند هنراو بشكلا په پيژندنه كي نه يوازي
زما بلكه د ټولو شاعرانو اواد پيما نو ډير ښه ملگري دي .

له گلاب سنگل او علي احمد اشرف هوتك نه هم د زړه له كومي
مننه كوم چي تل يي زما شعرونه او ريډلي او مكلمه ناكله خويي
ژرلي هم دي .

دگران استاد واصف باختري دسيني اوسجيت په وړاندي دسيني له
غرگند ولونه زما ژ به قاصره ده .

په پاي كي غواړم د دولتي مطبعي د مانتا پ دځانگي له كار -
گرانو او ددغي ځا نگي له مدير محترم « زلمي محمود » او محترم -
استاد عبدالواحد شيخه د زړه له كومي مننه و كرم چي د نوموړي
كتاب په ترتيبولو كي يي هيڅ ډول مرستي نه دي سپمولي .

په ډيرد رنښت

احمد تكل

سرلیکونه

پاڼه	سرلیک	کنه
۱	داغلی	۱
۳	که زه نه وای	۲
۶	غزل	۳
۸	غزل	۴
۱۰	غزل	۵
۱۲	غزل	۶
۱۴	غزل	۷
۱۶	تاهیر ولی نشم	۸
۱۸	دورک سنزل کوڅو کې	۹
۲۰	غزل	۱۰
۲۲	غزل	۱۱
۲۴	غزل	۱۲
۲۶	ساته خودی	۱۳
۲۸	غزل	۱۴
۳۰	پښتنی پسرلی	۱۵
۳۳	دخیال زانگو کې	۱۶
۳۵	سباوون	۱۷

پانه	سرليك	كچه
۳۷	اندیشنی	۱۸
۳۹	خزل	۱۹
۴۱	دینینی مفر	۲۰
۴۳	ته خومره شکلی بکارې	۲۱
۴۵	سوی سواره	۲۲
۴۷	ته ولاړې	۲۳
۴۹	تپوس (۱)	۲۴
۵۰	شپه او تصور	۲۵
۵۲	مفر	۲۶
۵۵	چی تا ته گورم...	۲۷
۵۷	مسا فرته	۲۸
۵۹	درشل	۲۹
۶۱	په مینه	۳۰
۶۳	دا کرېلا	۳۱
۶۶	نجلی، تکه او «میرنی»	۳۲
۶۸	زیری	۳۳
۷۰	تپوس (۲)	۳۴
۷۲	داغ	۳۵
۷۴	مپیتانه	۳۶
۷۶	وینی	۳۷

پاڻه	سر ليڪ	ڪنه
۷۸	تادا	۳۸
۸۰	نوم ور ڪي شاعر	۳۹
۸۳	زما سينه	۴۰
۸۵	گه . . .	۴۱
۸۷	غزل	۴۲
۸۹	دخزان لمن	۴۳
۹۱	هار	۴۴
۹۳	دنار نچ گل	۴۵
۹۵	خپانده سينده	۴۶
۹۷	وروستي نغمي	۴۷
۹۹	اختر	۴۸
۱۰۰	دڪابل زره ڪي	۴۹
۱۰۱	خه ته راغلو؟	۵۰
۱۰۲	وطنه	۵۱
۱۰۳	ياس	۵۲

۱۵۴

داخلي

داخلي...!

بناپي زما دبي قانونه تير

ديو مخکين په امر

دلته د هسک په لوري

لاس ښخونه کوي .

داخلي !

ښايي زما د بي قانونه تېر
د سرو وياړ و نو، يادگار ونو غيږوي
هر ما ز يگر به کوچنيان وزلميان
ورته سرونه په بيله لگوي
داخلي

ښايي يووخت
زما د ښار ديا دونو په خيالي پانه كي
چي د زمان سړوبه بده رپولي وي په «سرو» (۱) انځورشي
خو... ماته

ماته داخلي دو سره تش نه ښكاري
ماته ښكار پري چي داخلي به د غره لمن كي
يواړما نجن وي وي

چي د عمرو نواړما نونه يي زسور خواړه دي
ماته داخلي

يو نوم ورك سپاهي دي

چي خپل آهونه هره ورځ

اتم آسمان ته ليري

۱۳۶۳ کال - د حوت مياشت

۱ - سره - طلا

« که زه نه وای عشق به تالره بلبل خوک
په پا لنگ به دی دا هسی درختل خوک »

خوشحال ختیک

که زه نه وای

ماد یوه کال دغنمو ددرمند حاصل ته

ستادراتلو دیو ما بنام قدرته

لاری ته ونه کتل

ما دخلور وکالو درمند واخیست

اوته رانه غلی

او زما ژوند ژېړوغنمو وخور

ماقورو لاروته کتل ...

کتل ...

کتل ...

او داتسل را سره

چی «بدر گه که بجهت را سره نه وای»

نو» يك تنها به په خونخوارو لارو تلل څوك

* * *

اوسېر کال

زماستومانه سترگی

د درمنده دلویی کوتی شاته

ستا په هیر جنوستر گوو نښتی

ته له څاورو درمنده و وروسته راورسیدی

خو کله ...

چی رنگ دژوندی دغنمو رنگ شو

* * *

نن ساز یگر دی دویالی په غاړه

شین بیا لنی په لاس کی ونښیځه

بیادی آرام و مسل

او گونگوسی دی و کړ :

چی « گه زه نه وای
تا به شارلې کومی ور کی لاری » ؟
دا خومنم در سره
خو که زه نه وای
« که زه وای عشق به تالره بلبل خو کن
په پالنگ به داهینی در ختل خو کن »

۱۳۶۳ کال

غزل

مستر گومی در وکتل بد کوی که بنه کوی
داخل خوویی وکتل بیا به داسی نه کوی
مترگی دی مسور مخنگل ، زره سی نریدلی کور
ستا پسرلنی کاته ، تش کنه رکی غه کوی

بیا سی که تپوس کوی مه رانجه په ورځو کی
 سترگی پی کوی نشی ، هسی چی بانه کوی
 ډیری پی لوظی دی وی تلو کی رانه هیری شوی
 څه نادر دی نوری به ستاد ناز راتله کوی
 پوه ده چی څور پرمه هسی تجاهل کوی
 مخ کی سی رقیب ستایی یاد سی ددښمنه کوی
 را سی چی په مخه شی ټول گودر گودر شمه
 نجونی شیطانی خندا ، زما په گریوانه کوی
 سترگی دی غزل وایی ، زه پی هسی لیکمه
 ته دی سترگی مه تره لیک پی زما زړه کوی

۱۳۶۳ ر ۶ ر ۱۰

هزل

په زړه کې مې کړلې د گناه د هلو زړې
حالاتو مې اخستې دا ورېش زهې هې
په غه باندي مې تورد قدسونو په محل پدې ؟
زما د قدم نېټې خو هلو مې وړې

و قارا باندى بنده كره ياران به سى خپه شى
له ماسره چى مېله دى ، داخو تول دى دزړه سترى
مغروړه باندى مه شه كېدى زانگم به كېښو
پرى شوى مى له پاسه دامېداو هيلوپرى
له قانده كېلمه نه كړم ، ناپېښتونه زه پېښتون يم
تد زما د دجمنى نه بې ، ملك را باندى كړى
انگار به سى اېروڼه لاندې هله سپرغى باد كړى
كه بخت مى له ملك غېږه نه نوي وي راوړى

۱۰ ربه ۱۳۶۴

غزل

سرمه‌دی غنجل کی بهایو وارو پدیده غواری
هولاسی همدوسره ده ، نورخه در نه نه غواری
اوغلی! ته که شکلی یی، زه خوهم بختون یچه
یوجه به دلیل چه نهوا به زیبا تی هه غواری

هوندوته خنداراشی یادھی دزخمو نو گاری
 زه نی پروانه لرم، زخم پستانه غواری
 وصل سحر شوی دی، نوی جفا گانی کپره
 زره سیخه شوی دی نوی سیاهانه غواری
 مادایوانو اثر و نانه به لمان باندی
 مینه عقل نه منی، مینه مجنون زره غواری
 قتل دلموانی زما هنگه شو تاوان به تا
 اوس به بی منی ضرور، بد غواری که چه غواری
 اوردا زنگو کی دی وریتی زما شولدی شوی
 کورملیونی سترگی، اور لره او به غواری

۱۱۱ ر ۵ ۱۳۶۴

غزل «۱»

«۲» «کابل» ورسته‌ی ، غازی تر غازی

له تندي و سوي، چا پوره شاري

ندراستني شوي، نه راستنيري

دزانو کله ی چي چورته ولاړی

«۱» دملکوار بابادشعر په استقبالی چي وایی:

قرنک بهيري، ترنک بهيري، غازی تر غازی

«۲» بهر د کابل مینددی

که سوو سووچی نه رځپوړی
 داغ هر هړدی، داغنگه داری
 دارمانونو د نهاموورانه
 دچاز گرووی دی - دهارمباری
 داغ درو شول، بښتنو سونو
 سترگی مو تپي، بکړی ویتاري
 که داسې وه، که داسې یونو
 که مخو نشوی راتو کی نازي

۱۳۶۳۰۷۷

غزل

«په سر به خاوری با دوم ستاره کوچه به درم»
جنون به یا ایجادوم ستاره کوچه به درم
مترکی، هستی، عقل می در کزل خود را باقی نشول
نور به می شه بر بادوم ستاره کوچه به درم

چی نازنینی تا به خوج کی لایله بی نهوی
بنار به عشق آه دووم ستا به کوخه به درخم
سروې اچې لاس ورغخوی د آزادی آسمان ته
زه به بختون آزادوم ستا به کوخه به درخم
دایستون له مسکو تیر شوم خولېولی دی زه کرم
زه به (تکل) فرهادوم ستا به کوخه به درخم

۱۳۶۴ ر ۳ ۲۱

تا هیرو لی نشم

زړه په آهو نوکی سیڅلی شمه گریوان په اوښکولند و لی شمه
مترگی په سرو لارو گنډلی شمه سردی په پښو کی تیتو لی نشم
تا هیرو لی نشم

ستانا کردی به تولی هیری کریمه په زړه به توری ورځی تیری کریمه
خوتیری شوی خو به نوری کریمه ایری ارمان سی سوځولی نشم
تاهیر ولی نشم

غرور ضرور دی د سلنډونه دی داڅه سفر په لارو لنډونه دی
دونه وویښ په خو برېښونه دی پردې پروند کی دی لیدلی نشم
تاهیر ولی نشم

درسره ویی ننم لمردی تورشی اوبه دی وچی شی پری بل دی اورشی
کنلور کنلور دی زما سوی کورشی غرور په پینه کی رتلی نشم
تاهیر ولی نشم

۱۳۶۴/۱/۲۳

دور کي منزل کو خوشو کي

که دیا په یا دوی هغه ورځ
چی دلمر دمی ستاد سترگو په خو بانو کسو
دشوق نهجا کوله
تاسی په تال کی د عمرو نو د حاصل وزانگل

مادی په دار کی دمارانود کا گل وزانگل

ما مستقبل ته دمرخی په ساده سترگو کتل

تاد طاوس په رنگینو بنکو وترللم

زما ماخی او مستقبل دی وسو

او راته پاتی غم لړلی حال شو

ستا لنډی مینی په لاسو کی دقاتل وزانگل

ما په کوڅو کی دخپل لیری وړک منزل و زانگل

او ته چی هسی پښتانه یی . . . مینی

ستاد نا دود و ، نا کر دوپه وړاندی

ستاد غرور دهسک آسمان لپاره

زما یاخی طبعه بسنه کوی

خو کله سوچ کوڼه

چی که پښتون نه وای زه

دا ستاد دی دردو درنه خوږه به

چاسو هوم منزل ته وړلی . . . ؟

۱۳۶۴/۴/۱۳

غزل

نظری ز ما د زلف و ول ته بوته
محکمه می مات قلم غزل ته بوته
دی می کتل دلیو ټوب کتو ته
مایې نظر دستر گو تل ته بوته

هغه زرگی چی دی ښکول کی پر یووت
 ما دخپا لوڼو تاج مهل ته بوته
 تا به یی خیال د سادده کی نه ما ته
 ما دخونی لارو مزل ته بوته
 د صبر کلی می د لمر نه ډک شو
 یا غی ارمان می شنه ځنگل ته بوته
 زه یی په قدرت ښکلا پوه نشوم
 عشق می دیار په لاس مه تل ته بوته

۱۳۶۳۳۲۲

غزل

نخپه کپړه مېه که گوری لیونی یم
دنا پاه سینی اور کی سپیلنی یم
دجنون غوغاسی نه به شی زایلہ
چی بی واکه رو هیلی یم ، غرضنی یم

داورونو ناوی غیری زما تھیو کی

داورین بدن لمنه اورنی یم

دهوس سینا سی د که شوه ژړیو

را ته بر یینی نه چی زه هم سر گنی یم

تکه سی سردیار په در کی نه کوزیو

عشقه معاف سی کړه په خته غرنی یم

دارمان د ندر سی مات نه کړی ژړ لمره

دویالی په غاړه سر او ی بیا لنی یم

۱۳۶۴۳۸

غزل

ز ره په سودا شورا بهر به نشی
خاری په وینوشوی سحر به نشی
د فریادی او شکو فقیر کاروانه
په بید یا درومه ما زیگر به نشی

..باقی په غټو غټو څه را گوري ؟

زړه دریا نوښه دی په سر به نشی

څله می ولی دنظر په غشو

فرهاد فرهادیمه پرهر به نشی

وگوره دی دارسانونو بن ته

پانی بی تویی شی ټمر په نشی

زما دهیلولمر وهلی چینه

سیلاب سیلاب به شی گودر به نشی

پښتون غرور می راته وشرمیده

چی ویل یی خاوری ستاد در به نشی

پښتنو سترگوزړه ته ښه وگوری

دصبر پانگه ده نظر په نشی

زما د شعر مرغلینی دانی

دغاری هار به شی گهر به نشی

۱۳۶۴ ۳ ۳۰

ماتہ خودی

تپہ شہ دلبرورائگی
ماتہ شہ مخمگلہ کی دھیری خانگی
لیری شہ دزیرہ غمہ
نن سی دجا دان پہ شوخو سترگوگی

تپه ده د شوق و روانگه

نن می پښتنه د نازدولي گي لکه تل کړه وږه بشوه

نن می د جانان سترگو گي هم ښکاري

نن می د آشنا دشونډو گل کي ډيري پتي، پتي پاتي شوي

ماته می خودي شوه، پښتنی!

په پاړه مينه گي داستا په لاس

وسړی د جانان غمه!

۱۳۶۴۶۲۷

« ټنډې د باقې تر يو، تشې گامې شوي ځي چې څو
نامو يو پټنگانو د يوې سړې شوې ځي چې څو »

غزل

ساره مو د بفلونه او حجرې شوي ځي چې څو
موږ پاتې يو، روانې قافلې شوي ځي چې څو
چې رنگي مېخاني شولې ناراسته يارانې شوي
د مو يو مېنانو انگازې شوي ځي چې څو

دوخت ناتار نه ميشه ، نه ساقی ، نه شراب پریشوه
 دا روغی میخانای وی ، ویرانی شوی چی چی خو
 سور سترو بد مستانو ته دزهد خه نصیحت کبری
 زاهده ! اوس سوورانی عقیدی شوی چی چی خو
 سور پورته له آوازه د مستان تو ترانه کچی
 نیمگری سوپه خو لو کی ترانی شوی چی چی خو
 داخو ارمانی سترگی ستا خوږو سترگوته پاتی
 ساقی لمبی دهیلو دی سړی شوی چی چی خو
 په تورو شپو کی پلویو په همدی لارو را دروسی
 رڼی کوڅې زموږ په وینوسرې شوی چی چی خو

۱۳۶۳ ر ۹ ر ۳۰

شته رښتانه زه د پوهې شوم
 د پوهې شوم د پوهې شوم
 د پوهې شوم د پوهې شوم

((چي پيرلي به سيدو هڪاري
هڪلي جواني به ويٺو هڪاري))
سيزه

پڄي پيرلي

ٻه ڏيهرلي راتلو ته
مٿا ڏي ميرو هڪاسو
هڪا ڏيهر گرو هڪيارو هڪاره

مټرگي په لارڅو مخوم
 نانگو څوټي وگړي
 دښتو پالو په غاړه
 جملگو څوڅي وگړي
 گواکي بهرلي راغلي
 دشفق توري هاري سرې ښکاري
 آسمان آئينه دي :
 دسرو څاتو لو ديد ياوو گواکي
 ښاعر آشنا راته تسل راگوي
 چې ((بهرلي په مسيدو ښکاري
 ښکاي ځواني په ويشيدو ښکاري))

*

*

زړه مې درياب داسې دي
 چې مې څه په نازاسي کې خوځي
 د آسمانو نو د غښتن په لاسو
 ياغي څه د زمانې په نښيدو ښکاري
 خو لا تراوسه
 دڅو څو څو کي موهني موهني بريښي
 زه د بهرلي وو موکي قالنوم
 ته چې ورگيوي ، پيدا کيوي

پښتني !

دخپل ناگامه ، گام دورگو

ورگو

ورگو یا گار وپانو کی

زه دسپرلی په شوکی تالتموم .

* * *

سپرلی دی راشی دزمان په اوږو

غده پروا !

که تور ویشته دزلمیتوب په سپینیدو ښکاری

عقله احساس سی راته ستړی نه کړې

د یاری رنگ په بدلیدو ښکاری

۱۳۶۳ کال

د خیال زانگو کی

- ای... -

کوچی توری !

تا په دی لویه لاره ،

چیری تور سترگی ، غنم رنگه ، پښتنه پیغله ونه لیدله ؟

راته موسکی شې څه ونه وایی اولاره نیسی .

* * *

خو شایي

همد اږه مینه وی

زه څه پوهیږم

ماورې تېرې دیاغې څپو د شگوغوندي

هاري ته ورسوي

اونځپله

د او بوسینڅ ته په نڅا نڅا کي دروسي ، دروسي

ما دغرمي تکنده لمر و سولځي

او راته پاتې شي حسرت او تنده ،

تپه تیاره دهیلو

* * *

لاس مې له غاري نه راو نغاري او مینه گوي

دشنو جلگو په لوري و خوځیږو

له میخا مخ کنده ونه

دشپېلي غږ او رڼه

چی شپونکي

په لیونې نغمه کي

زما له هیلو سره مینه کوي

چی مخ راوا روم یوازي یمه

بیا بی اختیاره په لاردروسم او پوهنه گوم ؟

- ای کوچی توري !

تا په دی لویه لاره

چیرې تور سترگی غنم رنگه ، پښتنه پیغله و نه لیدله ؟

- دی لیونې ته گوره !

تر ژبې لاندې داسې وغږو مېږي .

۰ ۰ ۲ ۰ ۰ ۶ ۱۳

مېاوون

يوه وزخ

زموږ د کلي د کلا له وره نه

نوره خنډار انگله

هندا کوچنی شوه ، بيا را انگله ، ليري لاره له کوچيا لوسره .

په هغه ورځ ما بنام و
 چي زموږ د کلي دنار نجو بن کي او رو لگيد
 په کلي توره شپه شوه
 ما دنار نجو بن اور
 دتا دسترگو په آئينه کي وليد
 او ماليدل چي ستا داو بنکو له هر شاخکي سره
 دکرکي او رباندي او په توييږي
 مگر داور شغلو تر هسکه پوري لاس نه جاوه
 او زه له او بنکو نه په ډکو دسترگو
 کورته راو خوځيدم

* * *

ای هی !

دسوي کلي خلکو !

زه دادي

دخپلي سوي کلا و ره کي

دحسرت ، بنادي ، عصيان ، جنون او درد له درانه پيټي سره

لاس مې تر ملا ولاړيم

ما مروره خندا راووته په وچ ډيرانه

زما دکلي دنار نجو بن کي اور ولگيد

کلي مې اور واخيسته

او خندا ژاري راته

بخولاهم

دسوي کلي دکور ونو دکړکيو توري توري ډري

دلر په لور خلاصی دی

۱۳۰۶ کال - دميوان مياشت

(دادی په مخ غه ښکاري نو کاري دی)

دازما دغم دواو ښکولاري دی)

«کاکا جی صنو بر حسین موند»

الدیننی

ستر کوته سی وگوره

خونباری دی ؟

وی به ، خو په سترگو کی بی ساری دی

چیری دی که ولیده د عشق آئینه

چیری دی که ولیده دوینو دله

هلمه زما سترگی دی

چیری که سفر دی به بید یا و و و

و دی لیده دجهته چی به لارویی زخمونه وو

هلمه زما زره دی ، خپلو توارو حسر تو سره

هر چیری چی محیر شوی د شکلا رازته

هلمه به له تاسره رو جانانه اندیجینه زما ملگری وی

ته ور پوری به خانده

زه غه وکم ؟

ورانی اندیجینی دی چی بیماری دی

داد سیند خردنه دی چی لار باسی

(دا زما دهم داو هکولاری دی)

تولو سره سمی لاری ملی شولی

لاری دخوا بانو چی بی لاری دی (*)

۱۳۶۰ ر ۲۷

* - وصل حمزه کیری خوبی لاری شه

لاری دخوا بانو چی بی لاری دی

(حمزه هینوا ری)

غزل

يار سره ژوندونه اوس نه مرگه راځي نه ته راځي
ليري سباوونه اوس نه مرگه راځي نه ته راځي
ستړي مي شوگاري گړي اوسوي مي کوگاري هوږ
صبرد پښتونه ، اوس نه مرگه راځي نه ته راځي

نغبتی دپشتوچیاگی نیم نظر هم نه کوی
ای دباد پانگو نه اوس نه مرگ رانچی نه تهرانچی
مترگی به دی هیری، کرم خوشینی سره شه و کرم
لیری گره اورونه اوس نه مرگ رانچی نه تهرانچی
للمو درمندونه می دوپیو خنداور که ده
قهر دها سونه، اوس نه مرگ رانچی نه تهرانچی

۱۳۶۶ ر ۵۲۲

د سيني سفر

د امرخا تده غرو پد شان لکه ه د سره ما پام کي
تده د گر کي د سر وو ينو بر يا لي ولا د يسي
ونه دي،
د سرو يا نو تو خلي

ستر گي دي توري پدرانجو کي اسما عيله وايه
چي بخار بدو ته گوي هياي داسي وا ستولي؟
دکهي لږ زنده ديو ال
که ميني؟

که د پرايم لاسونو
چي د حسرت گوډي و و؟

+ * *

ته زما لاس ونيسه
زما لاسونو کي لامې ددې دي
زما لاسو کي درمنده ونه سرله خاور وباسي
زما لاسونو کي دجوار وټا نتي
د سرغلرو جاسي هان نه باسي
زه به له لوړي ر تندي مړ نشمه
خو که يې ميني شوم

يا توره شپه شوم

مړ به شمه

* * *

زه د چرک بانگه سره

دېر کنډوپه لاره

ستر گي به لارو لاريم

ته زما لاس ونيسه

د درېوسې مخه

دلبر کلي ته

۱۳ ۶۶۵۲۳

تہ خوش رہ بنگالی بنگاری

تہ خوش رہ بنگالی بنگاری

کلمہ چی :

بہوڑی دہانولہ شا

میتا بہ لیمو کی بنگاری

تہ خوش رہ بنگالی بنگاری

کلمہ چی

له ٻو لادي شهيدو
سرگوني ساندي راجي
او بهر ٿاو سترگو
ته را ته ويني ٿا ري
گودو غه ٻڪلي ٻڪاري
ڪاه چي

داو رد رانه غرونه
لڪه نهني تر ڪيري
او گودر

به ٻو ٻو ٿا ري
ته به گودر ڪي شوهره ٻڪلي ٻڪاري
خونو نه ، غه ٻڪلي ٻڪاري
ڪله چي

دتهاري خوني مندرو ڪي ڪي هيطا لڪه سونجي
او بهر

درا نه غرونه نه وي
چي د ڪوچيانو زانو خوب و تڻي
ڪلي غه ٻڪلي ٻڪاري
چي ٻيا

ڪوچياني زاني راشي دلته
دآسمان غه ستر ته

ته به گودر ڪي ، گودر ڪلي ڪي ، سهو ٻي آسمان ڪي
ڪوچياني زاني ڪور ڪي
ته شوهره ٻڪلي ٻڪاري

سوی سواره

نور نوکراوندی ته د گودز له لاری نه بڅمه
بیا به د کوشی په ملاکی ستا سترگو ته نه کورم
دیر په غاچکی نظر

نور به دی نامه سره په شونډو کی

دیم م

مراوي موسكانه راځي

پريوده د غنمو درمندو سوځي

پريوده چي د گلودلي اورواځلي

پريوده چي ديران شي دارسان کلي

پريوده د څيړيو څنگل و سوځي

چي سوي

خوله مي خاورې کړې !

دلته يوه دنگه څيړي و نريده خاورې شوه

مخکو ته مي مه راځه

سوي سواره ده وږي نشته دي

سترگولي نه ژاري په مينه پسي ؟

۱۳۶۶۷۷۱۹

تہولاری

تہولاری ،

اوہا کہ مینہ دسرووینو پہ دریاب کی لاسی

تہولاری ،

اووپی

د سرو لمبو په خونی غېږ کی ناڅی
ته ولاړی ،
او شپه په ورځ کی د گناه په کوتو
له تړمو او ښکوا سیلونه پیی
ته ولاړی ،
دلته دویږی کرگر
غنم په لورنه ،

په کار تو سوریږی

ته ولاړی ،
او د سپرلی دخړو وریشو چترو نږیده
د هسک په پراخه غېږ کی
اوس باران نه وریږی
او در یا بونو کی کرېږی ناڅی .
ته ولاړی ،
د کلی سوي خاوره
نور نو غاټول او لونگ نه زیږوی .

۱۳۶۶۷۷۳۰

تهوس (۱)

وسی ریبیل

و سی ریبیل

پشوکی سی دی واچول

زه در نه تهوس کوم

نور شه غواری . . . ؟

غواری چی د لمر له درمنده نه درته وری په اوږو راوړم ؟

. . . سمه ده

وزرونه خوسی بیرته را !

۱۳۶۷۳۳۲۳

شپه او تصور

په یوه سپینه پرده

دنجلې سیوري خپل کالی بدلوی

په تورو خاورو باندي

دوینو غاڅکي

سره خالونه توسی

په سرو بار خو

داوښکو لاري ،

بيا کوشی جوړوی

د شنو باغو په زړه کی

تیاره نیالکو لره

خاښونه چپې

د سره شفق په غیږ کی

شپه رالویږی

او بچی زیږوی

په تور وسترگو کی سی

نشه در نیږی

اورنگونه اوری

سره ، شنه ، زرغونه

تور او سپین گلشی سره

په لنډو وسترگو کی سی

شپه را لوټیږی

او بچی زیږوی

او ستوری ورو ورو

دما پام

د اړو کی ساور کوی .

۱۳۶۸/۱۰/۳

سفر

لاروی خپله اسپه و دروله

اوځپړی سترگی یی په شنه آسمان کی خښی کړلې

سوچ یی وکړ :

« لمر به یو تلی و

چی کونډې گاونډی وماته

دټیکلیو غوټه

په پټه وسپارله

ډیری کوڅې تیری شوی

ډیر غرونه شاته رانه پاتې شول

اوډیری دښتی

زما د آسپې تر پښو لاندې زخمی زخمی شوی

شپه ژر راورسیده

خوداسهار نوولی نه رارمی ؟

لاروی

ستوروته وکتل اوسوچ یی وکړ :

- « دیار تر کوره ډیر سزل پاتې دی »

شپه لا چاری وه او د لمر وړانگو

لا د تیارو له برید نه

د تیرید لووس په لمان کی نه لید

مسافر ،

په محکه پریووت او د خوب زانگو کی وزنگیده

* * *

ډیری مودی تیری شوی

اوډیر کلونه : ښایی لس ، ښایی یوولس کاله

چی مسافر له درانه خوبه سترگی پرانیستلی

خېلي ټېټې سترگي يې

آسمان کې خښې کړلې

لاشه وه

اودرغاوړانگو

لادتياروله برید نه

دتیرید لووس په محان کې نه لید

لاروی

ترخه موسکا وکړه اوسوچ يې وکړ :

« ديار ترکوره دیرمزل پاتې دی »

اوپه ستومانه گامو

د نامالومی دختی زړه کې

په سفرو خوځید .

۱۳۶۸/۱/۱۲

چی تاته کورم...

خودی «میلی» ته

میلی...

میلی...

میلی...

میلی...

میلی...

میلی...

میلی...

میلی...

ستا کوچنی لاسونه

ماته دسرو کاوونچی یادوی

چی ستا لاسونه له هغونه تشدی

ستاسینه وری کاته

ماتہ دمی نی سمند ریادوی

چی تاپہ ژ وند کی لایدلی نه دی

منا یانه

ماتہ یوگنی سمسور مخگل یادوی

چی هر ما پیام له، هغه بخایه ستاپه بخونه پانندی

داور سکروقی اوری

منا دا ملالی مترگی

ماتہ نمران یادوی

چی د سپر لی راتگی ته

لاهیخ اسیدنه لری

اوشکی دی

ماتہ د پیل کلی گودر یادوی

چی اوس د ماتو سنگو توقبردی

۱۳۶۸/۱/۱۰

مسافر ته

ته مخي او ما دلته يوه وطن نغو سره يوازي پرېږدي

ته مخي او ما تيارۍ ته

دولس کلنۍ شپۍ ته

دلته يوازي پرېږدي

ته مھی چی زه دلته داوښکو د پردې له شانه

د سويوسو یو درمندونو نظاری وکړه ؟

ته مھی اوږه درالویدلو ستور وېل

او د شهیدې مینې قبر چیرته و پلتم ؟

چیرته دکوم مزار په سرباندي دیوی بلې کم ؟

ته ولاړ شه . . .

خو په پښتو باندي قسم درکوم

چی دی په هر مخای کی آسمان نظرته شین درخی

هلمته به لمر ته زما سلام وایی

چی دی په هر مخای کی گلان ولیدل

هلمته بهار ته زما سلام ووايه

چی په هر مخای کی چاد مینې په دود

تاته نظر وکړه په هغه مخای کی

ددې شهیدې پاکې مینې په نوم

یوڅو دیوی بلې کړه .

ورځه الله دی مل شه ...

۱۳۶۸/۱/۱۷

درشل

لاری جا رو کړی ، ډیر اوړونه پل کړی !

له لارو ،

اغزی او «سری» * لیری کړی !

د خوشالۍ ډولونه وغږوی !

شپه په سندرو لکه ورځ غونډی کړی !

نوی جاسې واغونډنی !

زما دځونې دیواله نه زوړتوپک راواغلی ،

اویوڅو دزي وکړی !

چی دشی ستوری دد رو شاهین زما کلاته ،

له یوه زخم ، یو کفن او له یوې غوټې خندا سره

سیلنه راغلی .

۱۳۶۸/۱۱/۱۰

* سری - اغزن بوتی دی

په مینه

د گوتی نیلاب تمه

نیلاب د تری گودر

نیلاب د لعلو غلی

نیلاب دولې لښته

نیلاب داو شکو پرځه

نېلاب دخیال گدای کې ټکلی ماښی

لکه د گاو غږه

لکه شراب ، لکه تو دوڅه ، لکه سینه په رگو کې خوښی

لکه د «توبخکه»

لکه دزا فی سینه

لکه خو په خبره

لکه بی ساری نېږه

لکه د سینی شیبه

لکه دغرو نوډو سی

لکه سمسوره کرونده ، لکه سمسوره سینه

خمن کاته یی و سوسی اوړوی

زما وحشی سترگونه سینه غواړي

زما په شونه وکی خندا کړی

او پښی می دراتلو نکي سبا

په متکبر یو تړي

خو زما غوڅ لاسونه ، نه ورړسی

دې د قیسی غاښکی ته

۱۳۶۸/۱۶/۱۶

دا کربلا

دا کربلا گوسی بلاءه وینوولرله ؟

داد حسین ترگل نازکی هیللی

دلته چاد قر بانی نذر کړې ؟

دین یدده عمر دی ؟

چی لاتراوسه پی لاسونه گهوارو کئی دما شو و هیلو پانی سوخی
او اورنی ستر گی پی

دشنو باغو فوزره ته
دکر کپی اورنده سکروتی شیندی
یزید ژوندی دی اولسا پکی ده
لکه بلا ، لکه نیستی ، لکه بدی ،

چی شته دی

لکه مرگ ، لکه خزان ، لکه زشتی او ناگامی چی شته دی
یزید ژوندی دی اولسا پکی ده
لاله سرو نونه پورنی اخلی
لالاری داری ، درمندونه سوخی
لایی خپرو کی ژوندی زړونه دی
لاپه پردی ژبه دو یارستی سندی وایی
یزید ژوندی دی اولسا پکی ده
لالیونی فکری پی

د «تاج محل» رنگین خوبونه وینی

لایی خیرنی مترگی
د پنجروله شا خرقی ته پاتی
داهماغه یزیددی

چی «کوه نور» پی لوپ که

سترگی یی نه سړ پړی

تنده یی نه ساتی پړی

یزید ژو ندی دی اولاسا پکی ده

* * *

ای

د کربلا په اور کی وریتو خلکو !

یزید ژو ندی دی اولاسا پکی ده

خو آیا . . .

په دې درنو سړو کی

په دې ځیرو ماغزو کی

د دې بلاد شنه ولو کوم آیت شته . . .

که نه . . . ؟

۱۳۶۸ کال د سنبلې میاشت

نجلی، تکه او «سیرنی»

تندر را کوزشو

اوغر ورهیده

په نجلی هیش و نشول

تندر را کوزشو

(میر نیو) اور میر و نه تیت کړل
خودالا هسکه غاړه لمر ته گوري
تندر را کوزشو، تکه ولویده، غرور پیده
اوسیر نیو د نجای جنازه
په خپلو تیتواو رسیرونو یووه
او او رسیوونه نور هم تیت بنکاره هول
خو...

دالا هسکه غاړه

لمر ته گوري

۱۳۶۸۲۸۱۱

زیر

لکه اور غونڈی تودہ وہ
سپہ غیور کی می خورہ شوہ
تورو ستر گویی پہ زہ کی
د کابل، بنام رایداد کپ

هسي خپ ، هسي بي ستورو

هسي سوراو دك له وينو

ورنه پو بېتم :

څنگه سره يي . . . ؟

يوه غلي شان مو سكا كي راته وايي :

- دجگړي له كلي را غلم !

اوس مي پرېر ده چي ویده شم

غم او خوب مي ز نگوينه

+ + +

- ده ويل سل خلي يي جوړ كړه بيا به يي وړان كړم

ساويل سل خلي يي وړان كړه بيا به يي جوړ كړم

خو كه لاس مي درته بر شو

فقطيو واړه دي كور هسي اوار كړم

چي تاريخ به له هغې شيبې شروع شي

- بنه بيا څنگه . . . ؟

- بيا نو هيڅ

لا تاريخ هغه تاريخ دي

لا جهان هغه جهان دي

لا كورگي مي هسي وړان دي

لا داور په غير توده يم

لا دڅنگه به وينو سره يم

خو كه لاس مي ورته بر شو

فقطيو واړه يي كور هسي اوار كړم

چي تاريخ به له هغې شيبې شروع شي

۱۳۶۸ كال د عتر ب مياشت

تپوس

(۲)

خیم دی سوکه جوکه به زړه باندی هر ئیږی
میشی !
زمدی ناراسته وخت کی تا اوکه وطن و ژاړم
ته ولاړی ،

او د عالم د بلی غاری بندپوانه شوی
هلمته چی ؟

رڼی او به رڼو چینو کی خوشی
خوگودرونه نشته

مخلمی او پیغلی شته ، واره ژاړه شته
خو هلمته مینی نشته ، کلی نشته
اوپه دی خدای پوهیږی

زه اوته به

به دی خیرن جهان کی
بیا سره ولیدی شو . . .

که دواړه لمر ، سپوږمې شوو ؟

۱۳۶۷/۸/۱۳

داغ

تا په وروستی شیبه کی ښکل نه کړمه
او دادی ونی لیدل
چی انسان ژر له خاطرونه وزی
خوښپنه نه هیرپوی

او او ښکې نه هیر پری

* * *

ما ته به څه ووايي

کله چی

څو کاله وروسته یوه تور ما ښام کی

یا یوه ژیره غرمه

زموږه سترگی سره وښلای

او کسی ولایبی دیادد ریاب کی

زه به دی سترگو کی بهار سره غربت وویښم

خو ته به څه وویښی . . . ؟

ته به مې سترگو کی کندهار کندهار وطن وویښی

چی گودرو کی یی څپی څپی بهیږی وینه !

۱۳۶۷/۸/۱۴

سپیتا نه

سپی پوهیده چی شپونکی ،

دی ورشکاری

هغه لیوه ته چی ربه کی خری

نه ورپا خپری او نه گوری ورته

په مچکه پروت دی او لکې خوځوی
او خپلې شونډې څټي
لیوهرمه کې دور غومولو کوي او در وښي
سپې لالکې خوځوي . . .

۱۳۶۸۸۸۱۵

وینې

د چټي پيغلې منگي
له لوي كمره نه ولويد
منگي كودي كودي شو
او نجلې بيا وژړل

چی په منگی کي له او بوسره خواشکي ويني

يوه خپه شوي . . .

د تورو خاورو زړه ته ننوتی .

۱۳۶۷۸۱۸

راشی اوو گوری خزان ددی سپیدار په پانهوڅه ونه کړل
راشی اوو گوری
ښکاری دمسافر وزانو
په زړو کی خوسره چرې خښی کړلې

راشی اوو گوری

چی شپی له نازولوستورو

خه اسیلونه جوړ کړل

راشی اوو گوری

د جیل په وینو پټې خونې

چی «آزادی» پکې دوپیږي شته پکې وهی

راشی اوو گوری

د یار ستر گوته

چی په ژړا ژړا سکروټی شولی

راشی اوو گوری کابل ته

چی اور بل کي پی

اور ونه بل دی

راشی اوو گوری زما گوگل ته

خه ارمانونه پکې سوځی اوسری

راشه او گوره کلیوال ته ،

په پردی ژبه سندرې وایی

د سپرنی تېردو یار سندرې

راشی او ونه و گوری

۱۳۶۸/۸/۲۸

نوم ورکى شاعر

هېچاونه ويل چى دا غوك و

دا نوم ورکى شاعر

چى له يو څرکه تربل څرکه پورى

دخپلى خوښى دا خواشینی کړکى نه پرانيزی

هېچاونه ويل چې دا څوك ودانوم وركي شاعر
 چې ورځ كې سل ځلي رهبري او سړي
 او دښار ښكلي نجونې نه ښكلوي
 چې كله خاندي لپونو غونډې شي
 چې كله ژاړې بارا نو غونډې شي
 هېچاونه ويل دانوم وركي شاعر
 دمنې تورو شپو كې څه لټوي
 او دڅزان منگولې
 دشنو څيريو داوډ دو څنو په لټه كې په څه لټوي
 څوك وايي سرتودوي
 څوك وايي پر يووت دگناه بستر كې
 او دپيغلو تو اور بلو كې دښنگ بوتې تومبې

* * *

خو ...

دا نوم وركي شاعر
 نه چيري سرتو دوي
 نه دگناه بستر كې
 دچټو پيغلو او ربلو كې دښنگ بوتې تومبې
 هو !

دا نوم وركي شاعر
 دتاندو هيلو ځوانيمرگو
 او دقودوينو

دتوييد وځمچنې ساندې وايي

او دساره خوړلن په زړه کې سړې سکروټې کورې
او دځمکې پلار په څیر آسانه خپله ساور کوي
او هيڅ تری نه پاتېږي
نه سړې سکروټې نه غمجنې ساندي
اونه دپنځو بوټي
تش یوڅو سراوی مصري
چی یو کال وروسته ترما گورته دروسی .

۱۳۶۸/۹/۱۸

زما مینه

زما مینه یو وطن دی

چی ما بنام یی یوه لویه دنیا غم دی

چی سند روکې یی یو باران ژراده

زما مینه یو وطن دی

ښگرهاري يا غي سترگي
بدخشان يي لعلی شونډی
او شمشادیني دنگه ونه
زما مینه یو وطن دی
اننگي یي زما دکلي دانارو ښایسته ښی دی
او غرور یي دپا میرله هسکه لوړدی

را روانه لکه زانه
د کابل له پاسه دروسی
د جنوب تود و جلگوته
زما مینه یو وطن دی
له شماله تر جنوبه
له ختیځه تر لویديځه
د سرووینو، رڼواو ښکو
پکي خړشانتی سیلاب دی

توري زلفی یي په کلیو
د ظلمو نو کیسي وایی
زما مینه یو وطن دی
یو وطن دی

د زخمی ویشتلې زانې یا زخمی هیلي سینه کی

۱۳۶۸/۹/۲۰

که... .

حیف ...

که دا توده غیږه

ژمی کی

دستږی مسافر غیږه توده نه کږی

حیف که دا توده سینه

سترو مروند و کی ساونه باسی

دریغه که دا زرکی غرخنی سترگی

شم کی دسهرلی دسرگ ونه ژاری

دریغه که له مینې نه انکار و کړی

حیف که دپردی په لوری و کوری

دریغه که داسپینی سرسری لیچی

لته دشهید کی تر غنگلو سری په وینوشی

حیف که داتن غوغا له دی لیچونه تشه وی

دریغه که نکریزی بنجاره وونه شولا وانخلی

دریغه که دنیا له مینې تشه وی

دریغه پسرلی که بیا زرغون نشی

ونی او نیالکی که بیا ژوندی نشی

دریغه که ته خپله سهرلنی خندا

داچی دغوتی پرشوند وهم ناخی

زما له سترگو پته کړې

زه به په داهسی جهان اور دکرکې وشیندم

لاس کی به مشعل دعلالدین وا خلم

زړه به می دکرکې خزانه کرم دی جهان ته

جهانسوز غوندي

۱۳۶۸۹۹۲۷

غزل

مهر اوږه غږی د عصیان مه راوړه
وخته دڅو نکار و دوران مه راوړه
پنډی کړه دهم مڼد زی پنډی کړه
زړونو کې د ماتو توبان مه راوړه

پر پر ده ا دستم خبری مری شی
 کچنه دخود پر آسمان مه را وړه
 وړانی موبه سرو وینو ودانی کړی
 سمو کی دوینو دهران به را وړه
 وخته له خو نکا رو سره مل نشی
 ورځو کی دتور وشپو عیان مه را وړه
 تنه پنځرو کی پنځری مو شوی
 اوس را ته په وړه کی باسبان به را وړه
 تشو تشو خونو کی نحای به خواړه
 چورو گند والو ته تالاف به را وړه

(. . . .)

د خزان لمن

داتا ندي پورې مېرۍ

اودا مور مېرې خانگې

د کومې نېنې د ژبا رت دها سه

د کوم شهيد ارمان درواچ په نامه

وڌيڪ ڄاڻ لاءِ

لاس ۾ دعا ڏيکاري

جي دنگزان - سور - لنن ڪي ايڊي ڊزيرو ٻانڊو

پورٽي وڃي ٻاڙو .

۱۳۶۲ ر ۸۳۲۱

سهار

کُرد گناه په زړه کې
د دردانه خور په غاښو
تته رڼا په سترگو
خزان مخکېل په غڼو

ما ته تو به په ژبه
 دوتنه شرابو باندې دڅوند وده
 ای وروره !

دغه خپرندوی چې د شپې په میخانه کې وده ؟

۲۲ ر ۱ ر ۶۸ ۱۳

بستو غهړد سيند بستر گڼي په غږ ميا غږ ميا غاښونه چيچل

اود کابل دعياشپو او گناه خيري يي

خپلونه و کي سرويل اوسينځل

پيغلې له تندي نه دو ينو ويا له وځنډ له ، ويي پو بختل :

- کابل ! چيرته دروسي . . . ؟

سيند غاړه هسکه کړه او وځو ځيده :

- محم چي دوينو کاروان

دنارنج بن ته يوسم

محم چي دژوند رڼايي

دمرگه مد فن ته يوسم

* * *

شپه راتړ دی شوه ، پيغلې کړيږه و کړه

هسيني بن ته يي دشپي خپر ولاس غځاوه

غهو دشپي مخ ته له ډيري کرکې لاري توکړي .

* * *

دشپي منگولو کي دپيغلې دگر يوان رڼه تنی ها تي شوه

اوسيند دپيغلې جنازه دسرو نارنجو بن ته وسپارله

چي دوا تلو نکي پسرلي دنارنج گل تري جوړشي .

سروبي - ۱۳۶۸/۳/۱۸

خواب زندہ سینہ

بچی کہ وی ہمد و سرہ
کہ وآوری وی ہمد و سرہ
باران کہ و ہمد و سرہ
کہ اوشکی وی ہمد و سرہ

که وینی وی همد و مره

مها نده یاغی سینده !

به گویم دی داز وراود استی ده ؟

۱۳۶۸ و ۳۲۱ - سروبی

وروستي نغمې

پښتون د بريد له كرښې پورې ووت

اوو يې مسل

اود تير له يا قوتې مهال له زخم نه يې

د گاته وينو غوروشكو داري و كړي

پښتون اري خپري ته ورته په نمنځنه سڅکه وغورځیده.

او پانی ورژیدی

آسمان شیبی ، شیبی پری وژړیده

اوسپوړسی

دتورورنځوله کیردی نه سر دبانای نه کړ

دما ښام سری لمنی

دتوری شپي پورلی

په خپل خاورین اندام راپری ایسته

اوشوندي یی سری سری شوی

اوسرگ له ستورونه وطن ته اسیلونه پیل

غرونه غرور غرور شول

وسیند نغمی نغمی شو

داد پښتون غوړو کی

دژوند وروستی نغمه وه

خوسیند روانو

او وروستی نغمی لاساندي ویلی

د پښتنو غوړو کی

۱۳۶۸۰۵۱۱

اختر

وطن کنده رکندردی کای اوراخلی په اور
اختر دی اوخوانان قربانی کپری په هر لور
زه تاته دی اختر کی هیخ تحفه زاوړلی نښم
زما نیمزالی سینی! کر کی وړان کړزما کور

د کابل زړه کی

له لیری کلیو راغلم د کابل زړه کی دیره شوم
راوځو ځیدم راغلم او په خاورو کی ایره شوم
د درد څپو کی آه شوم وروسته پټه شان ژړا شوم
په چیغو کی فریاد شوم ، فریادونو کی ناره شوم

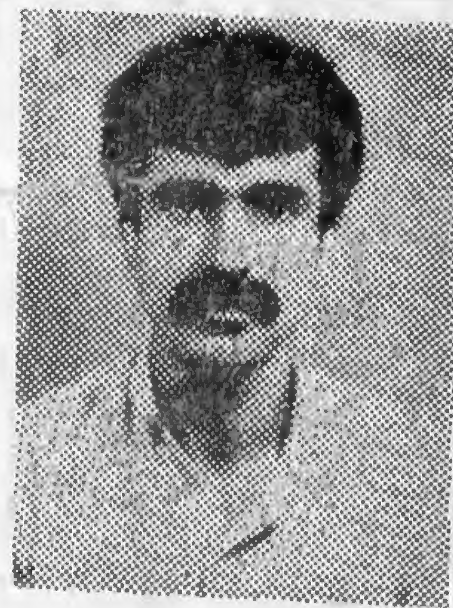
څه ته راغلو؟

له خاورونه راپورته شوو او خاورو کې ویدېږو .
له هېڅ نه راغلاشوو بیرته هلته وررسيږو
په مینځ کې ټوله لاره له در دو آهونه ډکه
پوه نشوو څه ته راغلو ، څه ته بیرته ورستنیږو ؟

وطنه

نا بشکلی بر یثی ستا بشکلا ته واره بشکلی بشکلی
داستاد عظمت نسی دی په درست جهان کی خلی
حیران یم داددو وور جو هوپیار اونا زولی
په کوم ایمان دکر کی تیروی ولی ستا په بکلی

احمد الله تکل د مرحوم امان الله زوی د

میدان ښار د نرځ د علاقه داری امر وند

د مردې په کلی کې زیږیدلی دی.

لومړنۍ زده کړې یې د کابل د حیاتي او شیر شاه سړي په

ښوونځیو کې، اولورې زده کړې یې د کابل پوهنتون د هنرونو

د پوهنې د تیاتر په څانګه کې سرته رسولي دي.

د احمد تکل شعرونه له ديار لس سوه دوه شپېتم کال نه را

په دې خوا د هیواد په مطبوعاتو کې خواره واره چاپ شوي دي.

نو موږ یې شاعر او ویشته کلنې دې او دایې د شعرونو

لومړنۍ مجموعه ده.